

La igualtat continua essent un dels principis de la República Francesa, però la realitat és ben diferent i el país camina cap a la consolidació de guetos per a subsaharians i magribins que no troben més eixida al cercle viciós de marginació, desocupació i delinqüència que el fonamentalisme islamista.

França, portaavions de l'“islam europeu”

“Sarkozy, has oblidat que tu també ets fill d'immigrants”, deia una pancarta portada pels manifestants que, el dissabte 3 de setembre passat desfilaren pel centre de París demanant un habitatge digne. I és que darrere el terme “immigrant” hi ha moltes realitats. El ministre de l'Interior, Nicolas Sarkozy, és fill d'hongaresos; l'antic ministre de Finances i primer ministre Edouard Balladur va néixer a Turquia; i Dominique de Villepin, l'actual primer ministre, al Marroc. L'alcalde de la capital, el socialista Bertrand Delanoë, és nadiu de Biserta, a Tunísia, el mateix país on va arribar al món qui va ser president de l'Assemblea Nacional i actual president del Tribunal de Comptes, Philippe Séguin. La molt rossa i molt europeista Elisabeth Guigou també es marroquina i els mitterrandians germans Attali són originaris d'Alger, és a dir, com els altres, són africans —o orientals, en el cas de Balladur— però a cap d'ells l'han tractat mai d'“immigrant” i, encara menys, de “moro” o, més ben dit, de *bougnoul*, *mamadou* o de *sale arabe*.

A principi del segle XX els immigrants eren d'origen polonès i treballaven a les mines del nord. Henri Krasuki va convertir-se en líder de la CGT, Raymond Kopa —es deia Kopazewski— va ajudar a fer guanyar algunes copes d'Europa al Reial Madrid, i ara Alain Finkielkraut és un dels pensadors més populars i dels millors defensors dels dits “valors republicans”. Darrere els

polonesos vingueren els italians, els *macaroni* o *ritals*, i més tard els espanyols, seguits dels portuguesos. La seva progressiva transformació en francesos ha necessitat una o dues generacions i no sempre ha estat fàcil, però l'escola, el sindicat, els partits polítics i el servei militar han servit per a fer-los entendre els avantatges de la integració. Tots aquests estrangers eren de tradició catòlica, alguns tenien com a idioma matern un que compartia el llatí com a origen, i tots eren de pell blanca, més o menys pàl·lida, però blanca. Bevien alcohol i menjaven carn de porc, eren monògams —almenys sobre el paper—, i el masclisme de la seva cultura no impedia a Marie Curie (Skłodowska) guanyar el premi Nobel de física.

Al mateix temps que l'Europa mediterrània o de l'Est poblava França, aquest país mantenia colonitzat el Senegal, Costa d'Ivori, l'avui dita República Centreafricana, una bona part del Marroc, Tunísia o Algèria així com altres territoris africans, la Indoxina i algunes possessions americanes o oceàniques. Fins el segle XIX Nantes havia estat, amb Bordeus, un dels grans ports esclavistes d'Europa i, fins ben entrada la segona meitat del segle XX, cap dels habitants nadius d'aquestes colònies era equiparat a un ciutadà francès, amb dret de vot i de moure's lliurement. La violència de què eren objecte era més que considerable i molts d'ells, els homes més joves, serviren de carn de canó durant la Primera i Segona Guerra Mun-

dial. En temps de pau, als hotels, obrien les portes, portaven maletes i ciraven sabates. A la ciutat, servien per a obrir els túnels del metro o per a recollir les escombraries. Lentament, varen anar progressant dins l'escala laboral i les

Imatge de l'incendi del passat 29 d'agost en un edifici d'apartaments de París ocupat majoritàriament per immigrants subsaharians en què van morir set persones. La setmana anterior, en un incendi similar, van morir disset immigrants més.

L'escola, que abans 'barrejava' totes les classes socials, es veu cada cop més marcada per la 'guetització' de les ciutats

Uagadugu o Casablanca. La crisi del petroli de 1973 va modificar la situació: ja no calia tanta mà d'obra i es tancaren les portes a nous arribats al temps que es deixava que els ja presents fessin venir dona i criatures. Les residències SONACOTRA, per a homes sols, es buidaren al mateix temps que s'omplien de mesquites les *banlieues* de les grans urbs i els centres històrics dels pobles i ciutats petites, abandonats dels autòctons pel desig de tenir una torreta amb jardí i garatge. És durant aquests anys quan a la Renault varen començar a incloure en les seves instal·lacions un espai per a resar de cara a la Meca, el respecte del Ramadà es va acceptar com una particularitat cultural i Al·là va anar suplantant la CGT.

Els elements que componien l'"ascensor social" francès —l'escola única, laica i gratuïta per a tothom era determinant— s'han anat espatllant o esvaint. El servei militar ja no és obligatori i allistar-se és ara un privilegi de pobres i de joves amb un coeficient intel·lectual baix. La política, amb la UE i la mundialització, ha perdut pes i atractiu; ha quedat reservada a una elit endogàmica. El treball ha estat suplantat per l'atur. I l'escola, que abans "barrejava" totes les classes socials, es veu cada cop més marcada per la "guetització" de les ciutats. El *beur*, el fill d'emigrants magribins, que té la nacionalitat francesa perquè ha nascut a França, se'n riu del pare o de l'avi, dels esforços en va que feren, a la fàbrica i a la vida de cada dia, per a fer-se

nes o veïnes que han de triar entre putes i sotmeses. Pensen que allà baix, a la terra dels seus avantpassats, sí que podrien ser homes, amb la dona obligatòriament tancada a casa i oferta a la seva mirada exclusiva.

Tothom és francès i prou? La República Francesa, al llarg de la seva història, ha posat més o menys èmfasi en cada una de les paraules del seu lema: *liberté, égalité, fraternité*. La igualtat ha estat sovint uniformisme. Els catalans o els bretons, els occitans i els corsos en saben alguna cosa de la voluntat eficaç de transformar el francès en l'única llengua admissible. La República no admet cap religió com a oficial. En els seus espais de representació, en les seves institucions, no hi ha lloc per a manifestar creences religioses. París no admet funcionarís amb turbant ni alumnes amb *foulard* o vel islàmic. L'estat admet en canvi pagar el manteniment exterior d'esglésies catòliques, protestants, sinagogues o mesquites, però no vol que als ajuntaments, instituts, ministeris, casernes o centres d'impostos els treballadors facin exhibició dels seus entusiasmes divins. En els documents oficials d'identitat no consta cap religió i és anticonstitucional exigir a un ciutadà que l'expliciti. Tampoc els documents tenen en compte paràmetres ètnics o racials. Tothom és francès i prou. Els socialistes, quan varen voler fer felïços els nacionalistes corsos, els proposaren un nou Estatut que parlava "del poble

Els joves d'origen magribí, que són francesos, no volen ser-ho. La seva identitat la busquen en la religió

gran fàbriques es poblaren de treballadors d'origen magribí o subsaharià. Els seus països s'havien independitzat, però la feina era a la metròpoli. Els homes treballaven a París, Lió o Lille i enviaven diners a la família a Abidjan,

"transparents", per a ser acceptats. Ells, els joves, que són francesos, no volen ser-ho. La seva identitat la busquen en la religió, en la projecció en una història mitificada de l'Islam. Fan la vida impossible a les seves germa-

cors com un dels components del poble francès". El Constitucional tombà l'oferta i especificà que "de poble només n'hi ha el francès". Resumint, que la República no vol repetir en el seu sòl les pràctiques colonials britàniques de

Aspecte de la manifestació que va recórrer el centre de París el passat 14 de febrer contra la llei que prohibeix exhibir símbols religiosos a les escoles públiques franceses.

Alguns immigrants morts en els incendis portaven deu, dotze o vint anys vivint a França i continuaven essent 'il·legals'

negociar sempre amb el cap d'unes suposades comunitats –ètniques, religioses, nacionals o, des de finals del segle XX, sexuals– perquè només entén que tots els homes són iguals.

La realitat és menys generosa que la teoria. I els magribins sobretot, i els originaris de l'Àfrica negra, saben que els seus noms i cognoms són sovint un inconvenient per a trobar feina o que els lloguin un pis. El color de la pell, les faccions o les maneres de vestir també els discriminen en la pràctica. Ningú no sap quants són. Uns parlen de tres milions de musulmans, altres de cinc, els de la UOIF (Unió d'Organitzacions Islàmiques de França) de sis, és a dir, quatre vegades més dels que

viuen a Gran Bretanya. Tots aquests milions de francesos d'origen magribí o nascuts al Magrib no són practicants. El percentatge sembla situar-se al voltant del 15%, però progressa quan el catolicisme o el protestantisme veuen retrocedir el seu. I dins d'aquest 15%, un percentatge no determinat però alt es pren l'Alcorà al peu de la lletra. Bé, el que ell ha llegit o li han dit de l'Alcorà, que no és el mateix. Per aquesta gent l'Islam no és soluble en la República ni en la democràcia; la llei de déu passa per davant de la llei dels homes.

El 1995, durant l'estiu, el metro de París va conèixer una sèrie d'atemptats terroristes d'orientació islàmica que causaren una desena de morts i quasi

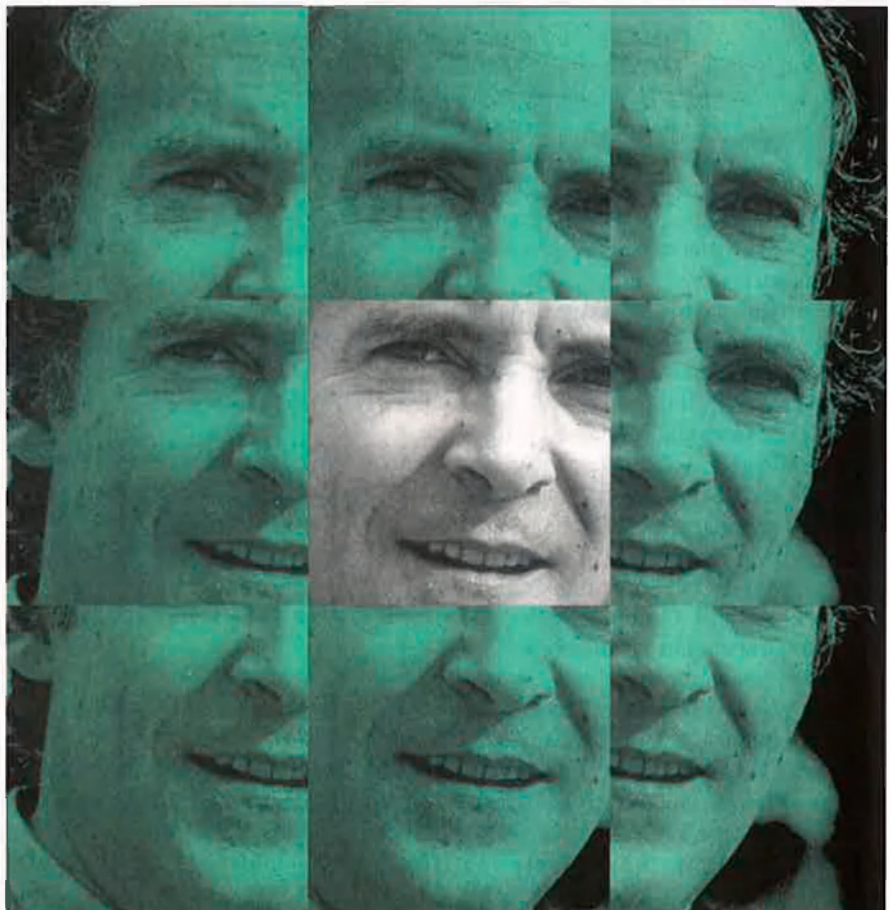
200 ferits. Va ser llavors quan la policia va desarticular un grup de joves francesos educats en un Islam fanàtic, que havien estat a l'Afganistan i rebien diners de coreligionaris marroquins o algerians. Va ser llavors també quan es va prohibir l'entrada al territori francès del suís Tariq Ramadan, professor universitari, impulsor d'un "pietisme fonamentalista", teòric d'un "Islam d'Europa" i nét del fundador egipci dels "Germans Musulmans". Avui Tariq Ramadan, que té prohibida l'entrada als EUA –a França fa temps que li han aixecat el veto, però totes les seves visites comporten un seguiment policial notable–, és una de les tretze persones escollides pel Govern britànic per a fer "recomanacions" sobre com abordar el problema dels joves islamistes radicals dels suburbis de Londres i altres ciutats.

Els incendis –un provocat potser per raons racistes, un altre per estupidesa, els dos restants per accident– que aca-

ba de viure París han causat la mort d'un bon nombre d'immigrants. No tenen res a veure amb l'Islam, però han posat en evidència una misèria i unes contradiccions que la República no vol veure. Alguns immigrants morts portaven deu, dotze o vint anys vivint a França. En certs casos, continuaven essent "il·legals", en altres estaven regularitzats, però mai els tocava un pis "social". El ministre Sarkozy ha decidit resoldre el problema expulsant al carrer tots els immigrants que viuen en habitatges "insalubres". Ara en té més d'un centenar acampant en un jardí públic. Ell, com a alcalde de Neuilly, té en el seu terme municipal un 1,8% d'habitatges socials en lloc del 20% a què l'obliga la llei del 2001.

França no reconeix el comunitarisme, però Sarkozy ha creat un Consell del Culte Musulmà Francès (CCMF) per disposar d'un interlocutor quan vol adreçar-se a la població d'origen africà, de sobte englobada tota ella per un confessionalisme religiós; França nega l'existència de races o ètnies, però en els seus barris pobres assistim a un fenomen d'"especialització" dels guetos; França defensa el seu model d'escola igual per a tots, però en els barris pobres els francesos amb una mica de diners o influència fugen del centre que els toca per raons territorials per tal d'escapar a la violència i a la minva de nivell que comporta el que una majoria d'alumnes vingui de famílies que no parlen el francès a casa, que són analfabets, viuen de subsidis i no han sabut parar els peus al fanatisme o a la incivilitat. Sarkozy parla de la necessitat d'una "emigració escollida i no soferta" i proposa negociar quotes amb els països. Michel Rocard, fa anys, parlava de posar un "límit" a les arribades de forasters per tal de poder-ne assegurar l'assimilació o integració. Le Pen creu que França desapareix ofegada pels turbants i les gel·labes. La dreta explota la xenofòbia mentre bona part de l'esquerra continua "penjada" en l'angelisme multiculturalista, incapaç de dir que no totes les pràctiques es valen, que no tots els valors són intercanviables i que no totes les tradicions culturals són igualment dignes i respectables.

*Octavi Martí
París*

EL TEMPS

**V premi
de periodisme
d'investigació**

Ramon Barnils

**EL SETMANARI EL TEMPS
CONVOCA EL
V PREMI DE PERIODISME
D'INVESTIGACIÓ
RAMON BARNILS**

La dotació del premi serà de 3.333 euros. Els treballs, inèdits i escrits en català, hauran de presentar-se al setmanari EL TEMPS (Av. Baró de Càrcer, 37, 1r, 1a, 46001 València) abans del 30 de setembre.

L'obra guanyadora serà publicada al setmanari EL TEMPS.

El premi es farà públic durant el sopar de lliurament dels Premis Octubre que tindrà lloc a València el 29 d'octubre de 2005.

Per a més informació:

EL TEMPS

Av. Baró de Càrcer, 37, 1r, 1a
46001 València
Telf: 963 535 100 • Fax: 963 534 569
eltemps@eltemps.net
<http://www.eltemps.net>